

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 Din, za 1/2 leta
90 Din, za 1/4 leta 45 Din,
mesečno 15 Din; za ino-
zemstvo: 210 Din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Številka 74.

Uredništvo in upravnništvo
je v Ljubljani v Gregorčičevi
ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošti hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto

Ljubljana, sobota 4. julia 1936

Cena posamezni številki Din 1.50

Profit od nereda

Slovenski gospodarski tisk si s polno pravico pripisuje zaslugo, da je bil prvi in glavni glasnik reda. Zavedali smo se, da glede na celoto države nismo podedovali nikakega reda, a pokrajine raznih gospodarskih enot se čez noč tudi ne morejo spraviti v življenjsko harmonijo. V zadnjih letih pa vidimo, da se red ne da doseči niti v dolgih razdobjih, ker ni ljudi z dobro voljo in z jasnimi občedržavnimi vidiki. To dejstvo je bilo treba poudariti že v začetku in vedno znova ga bo treba ponavljati.

Naš gospodarski tisk je pokazal dovolj jasnih pogledov in ne bo njegova krivda, če se ne upošteva. Lahko bi že računali na uspehe gospodarske osvoboditve in na pomoč države vsaj ob zadnji uri — ki jo je gospodarska kriza tako nenadno približala — da se ni bil medtem v našo javnost že tako zagrizel tuji vpliv in da se niso našli v državi ljudje, ki sistematično rušijo skupne gospodarske interese celote. Ponavljamo, da je skrajno slabo znamenje že to, da moramo še v l. 1936. braniti našo Slovenijo kot nekakšno samostojno gospodarsko ozemlje proti napadom iz središča države.

Zaradi tako izrazitih znakov nerazpoloženja proti celi pokrajini in zaradi skrajno nevarnega časa, v katerem se to dogaja, pa moramo danes opozoriti, da pri nas škoda od takih pojavov ni več le navadna ovira napredka, marveč se njene posledice pri nas še stopnjujejo in prestopajo mejo znošnosti. Videli smo v tej vrsti dogodkov, da se nam ni verjelo niti še tako utemeljeno dokazovanje, da je Slovenija že v prejšnjih letih močno nazadovala in da je bila že ob nastopu krize preobremenjena z davki vseh vrst; občutili smo, da se državna politika ni ozirala na interese našega kreditnega gospodarstva, ki je spajalo v Sloveniji vso delavnost. Toda zaman so bila vsa naša svarila, da brezbriznost za taka dejstva ne more voditi k blagostanju ne nas, ne drugih pokrajin in niti ne državne blagajne. Imeli smo že lani priložnost, pokazati, kako škodljivo je briskiranje Slovenije v lesni panogi in kako brez ozira na nas so se določevale blagovne tarife na državnih železnicah, kako malo je država dejansko storila za svoj izvoz po kopnem in po morju v istem času, ko si je prisvajala monopol za izvozno trgovino, kjer pa tudi ni pokazala ne novih poti, niti ne pridobila novih trgov. Ko so pa nastopile posledice sankcij že v prvem mesecu, se je z mnogih mest celo ta škoda tajila in ne moremo drugače, kakor da z vsem poudarkom pokažemo na osiromašenje, ki sledi tej brezglavosti. Ob naši žitni bilanci so pravkar prišle na dan številke, ki kažejo, da naša domača potrošnja žita in ostale hrane pada, da pada kljub prirastku prebivalstva, in sicer glavno zaradi tega, ker prebivalstvo naših pasivnih krajev sploh nima več niti najpotrebnejših sredstev za nakup življenjskih potrebščin. Tako so se dejanske sankcije izvajale proti nam — od nas samih. In vprašanje je le, v koliko se tudi ostale meddržavne in zlasti trgovinske pogodbe ne izvajajo proti nam.

Kolikšne koristi sploh še imamo od vseh trgovinskih pogodb, ki so bile čisto sklenjene po zgolj birokratični in diplomatski poti, čisto prepozno, da bi se mogle veljati njih premise, in pa brez strokovnjaških oči, ki jih druge države znajo prav dobro uporabljati? Vedno smo mi tudi v mednarodnih deviznih omejitvah plačevali svoj obilni in nepotrební davek; tako je odtekalo iz države blago in zlato, ki ga še zdaj masno obrestujemo raznim parazitom in tujeem. Med tem pa pri nas še zdaj čakamo na mobilizacijo denarnih zavodov, na najvažnejša javna dela, na dejansko zaščito

množice prezadolžencev, zlasti žrtev krize in nepotrebne zmede, ki je bila brezskrbno ustvarjena.

Vprašajmo se: Kdo je tisti, ki ima profit od vsega tega nereda? Ni vrag, da nam hoče kdo dopovedati, da od našega večnega nereda sploh nihče nima profita. Kjer je toliko in takšnih zgub, toliko zgrešenih predpisov, monopolov, koncentracij kapitala, škandalov, tiho-tapstev in poneverb, tam mora biti tudi nekdo, ki od tega živi, se debeli, profitira. In to je bistvo problema. To je pa tudi vzrok, zakaj z vso silo ponavljamo, da zahtevamo red, da nas ni več volja večno gledati, kako nekdo gospodari —

pa bodi to birokracija ali gospoda od tujega velekapitala ali poklicna politična »gospoda« — ne moremo več gledati, kako se gospodari, marveč hočemo sami določevati, kako moremo in hočemo gospodari.

Danes je že prav razložno pred nami to vprašanje: kako moremo gospodariti. Kako sploh še moremo priti iz krize, ki je predvsem naša domača?

Zato še enkrat in glasno ponavljamo svoj klic: proč s škodljivci in dobičkarji nereda, proč s škodljivci naše državne gospodarske skupnosti!

Bojilov, guverner Bolg. narodne banke:

Bolgarska zunanja trgovina

Dobo po veliki vojni so označevale globoke spremembe v ustroju vsega gospodarskega življenja. Liberalna politika iz predvojne dobe se je morala umakniti vedno bolj zaostrenemu protekcionizmu. Težnja k avtarkiji, ki se je povsod pokazala, je občutno zavirala trg. odnose. Spremembe v gospodarskih področjih z ene ter nestalnost in rastoče težave na denarnem kakor na kreditnem trgu z druge strani so zastavile promet kapitala, blaga in poslov in zelo komplicirale mednarodno izmenjavo. Kot mlada agrarna dežela brez zadostnih sredstev si Bolgarija ni mogla drugače uravnati svoje plačilne bilance, kakor z donosom svojega izvoza. Z ugodno trgovinsko bilanco si je skušala zagotoviti večjo stabilnost svoje plačilne bilance in svoje valute. Zato je uvedla konec 1923. leta monopolni promet s tujimi devizami, ki je bil poverjen Narodni banki. Katastrofalni padec dotoka tujih deviz v banko z ene in razvoj gospodarske in finančne krize l. 1931. z druge strani sta prisilila Bolgarijo k bolj uspešnim ukrepom glede zunanje trgovine. Izvedla je to s spremembo zakona o deviznem prometu do reglamentacije zunanje trgovine ob koncu 1931. leta in začetkom 1932.

leto	Uvoz		bilanca
	v tisočih ton	v milijonih levov	
1929	505	8.325	
1930	313	4.590	
1931	293	4.660	
1932	261	3.471	
1933	230	2.202	
1934	240	2.247	
1935	276	3.009	

leto	Izvoz		bilanca
	v tisočih ton	v mil. levov	
1929	302	6.397	- 1.928
1930	533	6.191	+ 1.601
1931	762	5.934	+ 1.274
1932	586	3.383	- 88
1933	427	2.846	+ 644
1934	388	2.535	+ 288
1935	327	3.253	+ 244

Indeks: 1929 = 100			
	uvoz	izvoz	
1930	62	55	173
1931	58	56	246
1932	51	42	188
1933	45	26	138
1934	48	27	127
1935	55	36	105

Številke prvih let gospodarske krize do 1933 kažejo, da se naš uvoz občutno niža in je 1932 padel že na 50% (proti 1929. letu). Iz-

vozne številke za isti čas do 1932. leta izkazujejo znatno povečanje količine, ki nekoliko zmanjšava padec njene vrednosti, nastal posebnou zaradi padca kmetijskih pridelkov. V zadnjih treh letih pa opazimo nasprotno tendenco: naš izvoz pada po količini in po vrednosti. Leta 1935. pa je izvoz sicer občutno manjši količinsko, kaže pa znaten dvig vrednosti. Ta pojav je treba pripisati lahnemu dvigu cen poljedelskim pridelkom, hkratu pa spremembi v sestavi našega izvoza, namreč opustitvi žitaric v prid industrijskim — bolj cenjenim — rastlinam, zlasti tobaku, sadju itd. Politika spreminjanja naše kmetijske proizvodnje je že pokazala uspehe.

Zmanjšanje našega izvoza v letih 1933. in 1934. po količini in vrednosti — posledica deviznih in carinskih omejitev — je dovedlo Bolgarsko narodno banko l. 1934. do liberalnejšega režima v zunanji trgovini. Sistem zasebnih kompenzacij je bil povečan, tako da je omogočil večji uvoz. Te kompenzacije, ki so zagotovile hitro obračunavanje uvoženega blaga v času, ko smo bili že izgubili kredit zaradi zastalnih dolgov, so do neke mere uspele oživiti bolgarsko zunanjo trgovino. Povečanje uvoza je nedvomno dovoljevalo večji izvoz in mnoge uvozne trdke so posredno pomagale ustvariti nove trge za naše blago. 1935. leta je sledila znova politika urejanja plačilne bilance, izvedena z uredbo o uvozu in izvozu od junija 1935. Uvozni in izvozni predmeti so bili urejeni, razporejeni s tremi seznamami, upoštevši pri izvozu njih prodajnost in potrebo uvoza neobhodnega blaga in množinske potrošnje. Splošno so bili uvozni predmeti znova porazdeljeni med bolj iskane in pa luksuzne. Zaradi rastočih gospodarskih težav in zaradi vedno občutnejšega pomanjkanja prostih deviz ter zaradi nujne potrebe, da se uredijo državne kakor tudi zasebno-gospodarske obveznosti nasproti tujini, smo skušali kolikor mogoče dvigniti delež prostih deviz pri Narodni banki. Ta ukrep pa se je uvedel z vso potrebno skrbjo za zagotovitev izvoza posebno onih naših proizvodov, ki se teže prodajajo. Po odobritvi banke je bil dovoljen uvoz blaga trdkam, ki niso dolje uvažale. Žito v seznamih ni naštetu; mogoče ga je izvažati le s stodo odstotnim odstopom deviz banki. Izvoz koroze in ječmena je dovoljen s 50%no kompenzacijo, izvoz

tobaka, oljnih zrnj, kož in jaje s 70%no kompenzacijo, mlečnih izdelkov s 85%no, slanina z 90%no kompenzacijo, tako da se ostanek deviz odstopa Narodni banki v prostih devizah za arbitražo, da se ustvarjajo trgi nekaterim bolgarskim proizvodom, ki se doslej niso izvažali, kakor svinjska mast, kokoni, vino, sadje itd. in tem se dovoli uvoz s popolno kompenzacijo. Kontingenti niso razdeljeni po državah, marveč se dovoljujejo osebno bolgarskim uvoznikom, tako da lahko vse države svobodno konkurirajo.

V primeru z 1934. letom se je naš uvoz oziroma naš izvoz povečal 1935. leta za 762 milijonov oziroma 718 milijonov levov, odst. torej za 33,9 in 28,3. Uvozili smo več strojev, industrijskih in kmetijskih motorjev, kovin in kovinskih izdelkov, železnih in tramvajskih voz, avtomobilov in kemičnih izdelkov. Zmanjšal pa se je najbolj uvoz tekstilij, ki pa vendar pomeni še 23% vsega uvoza.

V letu 1935. je zavzel v izvozu prvo mesto tabak s 43%. Prejšnje leto smo ga oddali 20.830 ton za ceno 982 milijonov levov, to leto pa 24.289 ton za 1384 mil., pri čemer se je zaradi dobrih kompenzacij oddal ves ostanek starih letin še po pogodbi iz l. 1934. Drugo mesto z 12 odstotki drže v izvozu jaja, pri katerih se je količina znižala za 1760 ton, vrednost pa zaradi boljše kakovosti in višjih cen še dvignila za 59,9 mil. levov. Sveže grozdje je doseglo že tretje mesto s 7,6%. Pridobili smo svojemu odličnemu grozdju novih trgov v Angliji in Skandinaviji. Občutno se je povečal tudi izvoz jabolk, češpelj, paradižnikov in paprike. Sveža in zaklana perutnina je dosegla 4% izvoza, sončnice 3,5, pšenica in koroza 2%, fižol, repica, droži, rožno olje, rogata živina, kože, slanina so nadaljnji izvoz. Žitarice so s predvojnega prvega mesta padle v našem izvozu na konec in zlasti koroza, ki je padla od 181,8 na 7,9 milijona levov. Ta padec je povzročila deloma splošna težnja agrarne pridelave, da prehaja na bolj donosne industrijske kulture, deloma pa dvig prebivalstva in povečanje uporabe žita namesto koroze, ki je bila prej v mnogih pokrajinah glavna ljudska hrana. Deloma sta temu krivi tudi obe slabi zadnji žetvi itd. Naš izvoz koroze pa se je zmanjšal deloma zaradi tega, ker jo kmetje spričo prenizke cene raje uporabijo za krmo.

	Uvoz		v milijonih levov	
	1934	1935	%	%
Nemčija	901,6	40,1	1610,4	53,5
Italija	176,1	7,8	94,1	3,1
Češkosl.	85,1	3,8	293,9	9,8
Avstrija	107,1	4,8	192,8	6,4
Švica	132,5	5,9	161,2	5,3
Anglija	142,9	6,4	141,2	4,7
Madjarska	22,8	1,0	53,3	1,8
Francija	85,6	3,8	42,6	1,4
Belgija	167,0	7,5	36,0	1,2
Egipt	13,3	0,6	14,4	0,5
druge	413,2	18,3	369,0	12,3

2247,2 100 3008,9 100

	Izvoz		v milijonih levov	
	1934	1935	%	%
Nemčija	1083,0	42,7	1562,3	48,0
Italija	232,8	9,2	285,3	8,8
Češkosl.	90,6	8,6	224,0	6,9
Avstrija	134,9	5,3	148,5	4,5
Švica	121,9	4,8	93,4	2,9
Anglija	52,8	2,0	142,0	4,4
Madjarska	11,3	0,5	77,7	2,4
Francija	52,8	2,1	59,9	1,8
Belgija	88,0	3,5	32,0	1,0
Egipt	97,7	3,9	109,6	3,4
druge	568,8	22,4	518,5	15,9

2534,6 100 3253,2 100

Iz tabele zunanje trgovine vidimo, da je naš največji dobavitelj Nemčija s 53,5%, slede pa Češkoslovaška, Avstrija, Švica, Anglija, Italija itd. Tudi glede izvoza je na prvem mestu Nemčija z 48%, slede pa Italija, Češkoslovaška, Avstrija, Anglija, Egipt, Švica, Madjarska, Francija in Belgija. Nemčija kupuje največ kmetijskih pridelkov. V sedanjih težavah glede deviz in denarstva je neko število velikih trgovin našlo olajšavo v klirinških pogodbah in male države, med katere je treba šteti Bolgarijo, so morale slediti tej gospodarski politiki. Ob splošnem umiku tujih kreditov in splošni dezorganizaciji mednarodnih gospodarskih odnosov je skoraj nemogoče vzdržati trgovinske stike z inozemstvom drugače kakor z zameno. 80% naše zunanje trgovine se ureja z javnim ali privatnim kliringom. Uravnovežitev trgovine z vsako posamezno državo je kakor povsod tudi v Bolgariji glavno načelo zadnjih let.

Naše prve klirinške pogodbe so bile sklenjene z Avstrijo, Nemčijo, Češkoslovaško, Madjarsko in pozneje s Švico, Francijo, Italijo, Jugoslavijo, Belgijo, Španijo in Nizozemsko.

Izvozni zavod, ustanovljen oktobra 1935, pomeni napredek v razvoju naše zunanje trgovine. Njegova naloga je proučevati tuje trge, raziskati možnosti prilagoditve Bolgarije tem tržiščem, skrbeti za standardizacijo izvoznih predmetov itd. V sedanjih težkih razmerah zunanje trgovine je ta zavod postal našim izvoznikom dragocen voditelj.

Tarifni odbor v Sarajevu

V Sarajevu zaseda tarifni odbor pod vodstvom novega predsednika ing. Petrovića, ki zastopa prometnega ministra. Komisijo je pozdravil predsednik trgovinsko-industrijske zbornice Jeftanović, izčrpno poročilo tarifnih določb poletne tarife je podal dr. Čigoj. O reformi blagovne prevozne tarife je odbor razpravljal popoldne in objavimo rezultate prihodnjic.

Širite »Trgovski list«!

Dr. O.*

Nekaj misli o politično-gospodarski uredbi naše države

Z osvoboditvijo in zedinjenjem Srbov, Hrvatov in Slovencev v skupno državo je bil izpolnjen velik del našega narodnega ideala. S tem pa je nastala narodu silna naloga — ureditev države. Spričo različnih dotedanjih ustavno-upravnih sistemov, spričo različnosti potreb in interesov v poedinah pokrajinah in radi splošnih povojnih posledic na gospodarsko-socialnem polju je bilo treba rešiti številna vprašanja in probleme. Opraviti je bilo veliko, naravnost velikansko delo, ki seveda še ni zaključeno. V glavnem gre za sledeča vprašanja oziroma probleme.

I. Državno-upravni problem

Najvažnejši problem, ki je še vedno na dnevnem redu, je bila temeljna notranje-politična ureditev. Gre za to, na kako prvobitno podlago je postaviti odnose nekdanjih pokrajinskih individualitet (nekdanje kraljevine Srbije in Črne gore, Hrvatsko-Slavonske, Slovenije, Dalmacije, Bosne, Hercegovine in Vojvodine) do državne celote, to je za vprašanje, ali naj temelji novi državni organizem in njegovo življenje na centralistični ali avtonomistični ureditvi.**

Katere državno-upravne posle je upravljati centralistično in katere avtonomistično, to je odvisno od izvajanja državne ideje na eni ter od gospodarske in socialne strukture posameznih delov državnega teritorija na drugi strani.

Jugoslovanska državna ideja temelji v zavesti in negi skupnosti Srbov, Hrvatov in Slovencev, združenih brez ozira na lastne osobine v višji nacionalni in državni enoti za pospeševanje vzajemnih ciljev. Kako je nastajala izza okupacije enega dela bivše Avstro-ogrske monarhije po Francozih ter od ilirskega pokreta dalje ideja narodne zavesti in skupnosti Jugoslovancev, to je znano. Na tej osnovi je zgrajena tudi državna ideja današnje Jugoslavije.

Svetovna vojna je učila, da je črpati moč in silo v združitvi narodovih delov, v skupnih naporih in v poenotenju celotnega delovanja. V tej predpostavki in na razvalinah predvojnih vrednot se je videla zlasti v novih državnih tvorbah rešitev v čim večjem unificiranju. Tako je nastala — mero-dajni so bili i drugi razlogi — tudi naša prva, vidovdanska ustava iz leta 1921., ki je, dasi skuša rešiti tudi problem samouprave, centralistično urejena. Isto obelježi nosi tudi septembrska ustava iz leta 1931., dasi so med tem bile že ustanovljene banovine in predvidena posebna banovinska samouprava. Uveljavljeno je bilo tedaj načelo, da je državo ter njene pokrajinske in narodne sestavine vladati v glavnem z enega, z državnega središča.

Ob prenosu raznih poslov od ministrstva v banovo pristojnost je bila sicer oblast banov, torej državnih pokrajinskih uprav in samouprav močno razširjena, vendar pa imajo vršiti banske uprave in banovine svoje posle v glavnem pod nadzorstvom in vodstvom pristojnih resornih ministrstev. Naslednji primeri naj pokažejo, kakšni posli so ostali še v ministrski pristojnosti in kake kvarne posledice nastajajo radi tega.

Vse učno osebje (profesorje,

* Objavljamo ta dospel članek uglednega pravika zaradi aktualnega pogleda na postavljena vprašanja. — Ur.

** V letošnji številki 2 revije »Misel in Delo« je priobčil dr. O. Pirkmajer o stvari razpravo z naslovom: »Naš problem upravne decentralizacije«.

učitelje) nastavlja domala poklicano ministrstvo. Banske uprave pošiljajo zato v pravem času predloge resornemu ministru za nastavitve novih učnih moči. Leto za letom pa se opaža, da imenovanja ob začetku šolskega leta in še delj časa nato niso izvršena, od česar trpita pouk in disciplina. Napovedano pa je, da bo v letošnjih šolskih počitnicah razmestitev učiteljstva pravočasno odrejena.

Banovinske proračune, ki predvidevajo razne izdatke za pospeševanje gospodarskih, socialnih in kulturnih potreb banovine, odobruje finančno ministrstvo, ki more posamezne postavke tudi preduragaciti ali zavrniti.

Širšim slojem malo razumljiv je tudi predpis, da dovoljuje vsako tambolo ministrstvo (za poljedelstvo). Dostikrat je že vse pripravljeno, prosilci pa še vedno nimajo dovoljenja v roki.

Takih stvari je vse polno. Ponašajo se tudi stalno pritožbe, da je ta ali druga pokrajina (Slovenija) gospodarsko zapostavljena, da vplačuje več davka kakor od-

govarja njeni gospodarski moči in da prejema sorazmerno premalo od državne centrale; da pri podeljevanju visokih uradniških mest ni enakopravnosti itd.

Ob objektivni presoji danih razmer se more trditi, da se sedanji državno-upravni sistem v glavnem ni obnesel. Med posameznimi pokrajinami je preveč razlike v gospodarskih in kulturnih odnošajih, ki jih ustvarjajo zemljepisne, narodopisne in druge prilike, da bi se mogle njih potrebe vedno tako upravljati od ene centrale, da bi bili poleg državnih zadostno varovani tudi lokalni interesi; tudi se do danes ni mogel ustvariti tako usposobljen upravni aparat v centrali, da bi mogel zmagovali in v redu opravljati velikansko delo.

Gori naštetih in še drugi razlogi (nezadovoljstvo in abstinenca Hrvatov pri upravljanju države) so rodili čedalje večjo zahtevo po notranji preureditvi države. Eni zahtevajo široke samouprave, v glavnem izvedbo v ustavi zajamčene banovinske samouprave z izvoljenimi banovinskimi sveti in odbori; drugi, zlasti Hrvati, pa zahtevajo veliko več, namreč — federativno ureditev države. Besede »federacija« same na sebi še ni ustrašili kakor hudič križa. Tudi črta ima širši in ožji pojem, kateri slednji je identičen s pojmom široka samouprava.

Da bi se na ozemlju Jugoslavije ustanovile tri samostojne države (Srbov, Hrvatov in Slovencev) in iz njih zvezna država ali celo zveza držav, to bi bilo spričo splošnega položaja na jugovzhodu Evrope nevarno za skupni obstoj.

Državni skupnosti in trdnosti pa ne bi bilo nič v škodo, ako se ustvarijo take pokrajinske upravne enote, obsegajoče eno ali mor-da več sedanjih banovin, da jim ne bo treba več spravljati lokalne gospodarske, prosvetne ali finančne zadeve na osrednjo vlado. Razmejite poslovanje med državno celoto in med pokrajinsko upravo pa ni lahka. Nekateri posli so taki, da se spleh ali brez škode za skupnost države ne dajo decentralizirati (zunanje, vojaške stvari, vrhovna državna uprava, promet), glede drugih poslov pa je smatrati, da jih bodo državne pokrajinske uprave in pokrajinske samouprave izvrševale boljše kakor državna centrala. To velja zlasti za območje gospodarskih, socialnih in kulturnih zadev. Seveda pa bodo mogli pokrajinski organi vršiti zadovoljivo svojo nalogo le, ako se jim dajo na razpolago zadostni in samostojno upravljani finančni viri. Iz razlogov poenotitve uprave in zlasti radi štednje pa bo moral obveljati enotirni upravni sistem z enotnim upravnim aparatom za državno upravo in samoupravo. (Dalje prih.)

Kontrola uvoza iz neklirinskih držav

Navodila finančnega ministrstva carinarnicam glede uvoza tega blaga

Da se pravilno izvaja odlok finančnega ministra z dne 11. junija, da se sme uvažati po 25. juniju 1936 iz neklirinskih držav blago samo proti predhodnemu dovoljenju Narodne banke, je izdalo finančno ministrstvo vsem carinarnicam naslednje navodilo:

Da se more iz neklirinskih držav uvozno ocariniti blago, navedeno v odloku finančnega ministra št. 24.019/VIII-36, je pogoj, da mora uvoznik predhodno pokazati carinarnici dovoljenje Narodne banke kot dokaz, da je dobil dovoljenje za nabavo deviz. Uvozno carinjenje se more izvesti šele po ugotovitvi, da ima uvoznik to predhodno dovoljenje. Carinarnica mora na to dovoljenje zapisati številko in datum uvozne deklaracije, s katero je bilo blago ocarinjeno, nakar vrne uvozniku dovoljenje. Prav tako se mora na uvozni deklaraciji konstatirati številka in datum izdanega dovoljenja Narodne banke, katero je predložil uvoznik. To ugotovitev morajo potrditi tako na deklaraciji kot na dovoljenju s svojimi podpisi uradniki, ki opravljajo pri blagu potrebne carinske formalnosti.

V primeru, da uvoznik ne pokaže predhodnega dovoljenja Narodne banke, da je dobil dovoljenje za nabavo deviz, carinarnica ne bo ocarinila blaga iz neklirinskih držav, seveda pa samo onega blaga ne, ki je navedeno o sklepu odloku finančnega ministra pod št. 24.019/VIII.

Zaradi lažjega izvajanja tega odloka se sporoča carinarnicam, da so klirinške države naslednje: Avstrija, Belgija, Bolgarska, Grčija, Italija, Madjarska, Nemčija, Poljska, Romunija, Turčija, Francija, Češkoslovaška, Švica in Španija. Vse druge države se morajo smatrati za neklirinske.

Vse carinarnice se morajo po tem strogo ravnati!

Narodna banka pa je izdala naslednje navodilo za vlaganje prošnje za dovoljenje:

1. Začeti s 25. junijem je potrebno za uvoz v odloku finančnega ministra navedenega blaga iz

neklirinskih držav predhodno dovoljenje Narodne banke. Prošnje za to uvozno dovoljenje morajo vlagati prosilci neposredno pri Narodni banki na obrazcih, ki jih bo dostavila Narodna banka, in sicer posebej za vsak posamezni predmet v državi. Podatki v prošnji morajo biti čisto in natančno označeni na način, ki je predpisan v navodilih na samem obrazcu za vlaganje prošnje.

2. Za uvoz navedenih predmetov v našo državo po 25. juniju je potrebno predhodno dovoljenje Narodne banke brez ozira na to, iz katere države se uvažajo blago in kdaj je bilo to blago naročeno. Od tega se izjemajo klirinške države (preje našete), iz katerih se torej more uvažati blago brez posebnega dovoljenja na dosednji način kakor tudi drugo blago.

3. Rok veljavnosti posameznih dovoljenj, ki jih bo izdajala Narodna banka na podlagi pravilno vloženih prošenj, veljajo samo za uvoz dotičnega predmeta v našo državo. Ker morajo zahtevati pristojne carinske oblasti od domačih uvoznikov, da predložijo ob carinjenju v pregled dovoljenje za uvoz, bodo mogli domači uvozniki uvažati in cariniti predmete iz uvoznega omenjenega odloka finančnega ministra, kadar gre za uvoz iz neklirinskih držav, samo do roka veljavnosti izdanega jim dovoljenja za dotični konkretni primer.

4. Izdano dovoljenje za uvoz pomeni istočasno tudi dovoljenje za plačilo blaga, ki je v njem omenjeno, in sicer samo na način, ki je v dovoljenju naveden. Plačilo uvoženega blaga se more izvršiti tudi po veljavnem roku dovoljenja za uvoz, če je to pravilno opravičeno (čl. 3. deviznega pravilnika).

5. Ob plačilu mora domači uvoznik predložiti pooblaščenemu zavodu v redu dokumente v smislu čl. 3. deviznega pravilnika ko tudi dovoljenje Narodne banke, na podlagi katerega se je uvozilo blago v konkretnem primeru.

Pooblaščen zavod je predvsem dolžan, da se prepriča, če je dovo-

ljenje za uvoz potrjeno od domače carinarnice, ki mora s svojim pečatom in podpisom potrditi količino in vrednost uvoženega blaga. Če se je uvozilo vse blago, navedeno v dovoljenju in če želi domači uvoznik plačati ves znesek, potem mora pooblaščen zavod uničiti dovoljenje ter ga shraniti v svojem arhivu. V kolikor se plačilo izvršuje postopoma, mora pooblaščen zavod poleg uničenja dovoljenja uvoznih dokumentov na samem dovoljenju zapisati, kateri znesek in kdaj je bil izplačan. Tudi v teh primerih morajo pooblaščen zavodi shraniti v svojih arhivih uničeno dovoljenje po končnem izplačilu uvoženega blaga.

6. Domači uvozniki morejo na podlagi izdanih dovoljenj za uvoz plačati blago proti predložitvi pravilno izstavljenih dokumentov tudi vnaprej. Ker služi dovoljenje za uvoz istočasno tudi kot dovoljenje za plačilo, smejo biti roki obveze za izvršitev plačila največ 10 dni kasnejši od roka za dovoljenje uvoza. Če uvoznik v tem roku ne opraviči plačilne obveznosti (čl. 3. deviznega pravilnika), ga mora pooblaščen zavod prijaviti finančnemu ministrstvu v smislu odredbe toč. 3. odloka št. 135.400 z dne 31. decembra 1933.

Ob plačilu vnaprej mora pooblaščen zavod napisati znesek, ki je bil izplačan s datumom, kar mora potrditi s svojim podpisom. Nato mora vrniti uvozniku dovoljenje, ki ga potrebuje zaradi predložitve carinskim oblastem ob uvozu in pri carinjenju blaga.

Vsi tisti, ki mnogo sedijo

treba da preprečijo zle posledice tega načina življenja z rednim pitjem znamenite

Rogaške slatine,

ki prijetno podpira in pospešuje delovanje prebavnih in odvajalnih organov.

Reg. S. br. 9927/36

Politične vesti

Predsednik vlade dr. Stojadinović se je povrnil s svojo soprogo z Bleda v Beograd.

Kongres Jugoslovanske nacionalne stranke, na katerem je bil za novega predsednika stranke izbran upokojeni general Peter Živković, je vzbudil v vsem časopisju živahno zanimanje za oživitve te stranke. »Hrvatski dnevnik« piše, da je značilno za kongres zlasti sporazumevanje z Jevtičevim skupino, zaradi katere se je moral umakniti bivši predsednik Uzunović, da si okrepí svoje zdravje kot častni predsednik v najbolj razgibanem času.

Poslanski klub JNS je izdal na svoji seji komuniké, da je sprejel vse sklepe kongresa in poziva poslance člane JNS, naj vstopijo v klub.

Jugoslovanski klub nar. poslancev je na svoji seji pozdravil nastop Petra Živkovića v nacionalni politični akciji, ki jo bo klub podpiral, za kar pa prepušča svobodno roke predsedniku Jevtiću.

Davidovićev poslanec Božidar Vlačić je te dni obiskal dr. Mačka zaradi pojasnil o vprašanjih, glede katerih je bil ta dal tujim novinarjem nekatere važne izjave.

Pariski list »Intransigent« poroča z Dunaja, da se pogaja nemški poslanik v. Papen s Sušnikom za vstop treh osebnosti iz hitlerjevskih vrst v avstrijsko vlado, toda pogajanja ne uspejo, ker noče Nemčija dati uradnega priznanja o neodvisnosti Avstrije.

Predsednik francoske vlade Blum in zunanji minister Delbos sta izjavila jugoslovanskemu delegatu v Ženevi in pariskemu poslaniku dr. Puriću, da želi Francija nadaljevati politiko prijateljstva z Jugoslavijo v duhu obstoječega pakta in vseh drugih pogodb med njima.

Po svoji vrnitvi v Pariz je Blum izjavil novinarjem, da se vrača olajšan, ker so se nevarnosti po zasedanju sveta razblinile in ker se je pokazalo, da vlada še vedno veliko zaupanja večine držav v Društvo narodov in da gre le še za ojačenje pakta. Poudaril je notranjo složnost Francije.

Anglija bo vložila v Berlinu novo demaršo in zahtevala takojšnjo odgovora na svoja vprašanja. Eden, Blum, Delbos in Van Zeeland so v Ženevi govorili tudi o sklenitvi zapadno-evropskega pakta, ki bi naj obsegal tudi Nemčijo.

Nemški odgovor je baje že izdelan in bo vseboval tudi načrt za gospodarsko sodelovanje v Evropi. O vsem tem pa bo še prej Hitler imel velik govor v državnem zboru ali pa že te dni v Weimarju.

Višek zasedanja Zveze narodov je pomenil Edenov govor, v katerem je vodja angleške zunanje politike zahteval, naj se sankcije proti Italiji odpravijo, ker so se pokazale kot neučinkovite, toda Zveza narodov naj odreče svoje priznanje aneksije Abesinije, ker ukinitve sankcij ne pomeni nikake spremembe v sodbi o napadu. Prav tako ostanejo veljavni vsi sredozemski pakti Anglije, ki jih je bila sklenila zaradi etiopskega konflikta.

Predsednik sankcijskega odbora Vasconcelos je sklical posebno konferenco odbora, ki je sprejela na znanje dejstvo, da so sankcije odpravljene. 10. julija bo konec Abesinska vlada v Gari. Abesinska delegacija je obvestila predsedstvo DN, da je bila v mestu Gore sestavljena abesinska vlada. Ras Imru je dobil navodila, da organizira novo abesinsko armado.

Na pritisk Italije so bili novinarji, ki so se nahajali v ženevskih zaporih zaradi demonstracije proti negušu, že izpuščeni. Italijanski propagandni minister Alfieri jim je bil poslal pozdravno brzojavko, v kateri proslavlja njih »junaštvo«, hkratu pa je zahteval takojšnjo osvoboditev. Švicarske oblasti so jim odvzele legitimacije za vstop v dvorane Zveze narodov in jih izgnale iz kantona.

Nova demonstracija Italije proti Ženevi. V znak protesta proti izgonu osmih italijanskih novinarjev radi demonstracij proti negušu je italijanska vlada odpoklicala tudi vse ostale italijanske novinarje iz Ženeve.

Načlen sporazum o Dardanelah dosežen. V začetku prihodnjega tedna bo plenarna seja dardanelške konference, na kateri bodo določene bistvene določbe nove konvencije, tako da bo konference v glavnem že v teku prihodnjega tedna končala svoje delo.

Napetost v gđanskem problemu je dosegla ob času zasedanja sveta Zveze narodov višek. Vrhovni komisar Gđanska Lester je poročal Edenu kot predsedniku sveta in pa poljskemu zunanjemu ministru Becku o položaju, ki je nastal s proglasitvijo Gđanska s strani narodnih socialistov za neodvisno mesto.

Denarstvo

Vprašanje kmečkih dolgov Izjava guvernerja Narodne banke

Kot piše beograjska »Politika«, je bila v sredo seja upravnega odbora Narodne banke, na kateri so obravnavali splošna gospodarska vprašanja. Seja je bila predvsem posvečena razmeram na denarnem trgu. Upravni odbor je mnenja, da je za urejanje kreditnih odnosov in razmer na denarnem trgu posebno važno, da se končno pospeši rešitev vprašanja kmečkih dolgov pri denarnih zavodih. To je sploh predpogoj za gospodarsko oživljenje in blagostanje države. Zato je Narodna banka kot regulator denarnega trga začela preiskovati možnosti rešitve tega za naše denarne zavode prevažnega vprašanja. Guverner Narodne banke dr. Milan Radosavljević je v kratkih besedah orisal nenormalno stanje, v katerem se nahajajo naši denarni zavodi, ter poudaril potrebo, da bi se vprašanje kmečkih dolgov rešilo vsaj v onem delu, ki se tiče mobilizacije denarnih zavodov. Glede tega je govoril tudi s predstavniki vlade in je dobil zagotovilo, da se je vlada trdno odločila rešiti vprašanje kmečkih dolgov pri denarnih zavodih v najbližnji bodočnosti. Pri tem bodo seveda upoštevani interesi vlagateljev pri teh zavodih.

Narodna banka je zbrala o kmečkih dolgovih zelo obsežen statistični material, ki pa še ni urejen. Statistika se nanaša na 605 denarnih zavodov; mišljeni so pri tem zavodi na delniški podlagi, ki imajo terjatev po zaščitelnih kmečkih menicah 1.524.337.000 din, zastale obresti pa znašajo 134.117.000 din. Od skupnega zneska je menic s tekočim rokom 567.161.000 din, t. j. 37-21%. Vse ostale menice so protestirane, registrirane ali celo vložene.

Reforma Francoske banke

Francoska vlada je predložila parlamentu zakonski osnutek o reformi Francoske banke. Namen reforme ni napraviti Francosko banko za popolno državno ustanovo, izključiti pa hoče prevelik vpliv zasebnega kapitala na banko in izkoriščanje tega vpliva.

Vlada predlaga med drugim te izpremembe:

1. Banka more dati državi predjem na založene državne blaginjske bone. Skupna zadolžitve države pri banki ne sme presežati 40 odstotkov višine zlatega zaklada.
2. Francoska banka bo prevzemala v diskont menice iz vseh krajev Francije in bo ukinila nekaj svojih podružnic, agentur itd.
3. Vse banke morajo vsakih 14 dni sporočiti Francoski banki svoje stanje, poleg tega pa morajo predložiti tudi statistiko vseh kreditov, odobrenih industrijskim in trgovskim podjetjem.
4. Izpremembi se način sestave upravnega odbora banke.
5. Glavne skupščine se udeležijo vsi delničarji brez ozira na število delnic.
6. Država, podguvernerji in člani upravnega odbora banke ne smejo imeti delnic banke.

Izgledi za trgovinske odnose s Španijo

Največje težkoče za normalno trgovinsko poslovanje s Španijo predstavlja brez dvoma labilni kurz pežete, ki neprestano niha in je zaradi tega vsaka kalkulacija, posebno pri terminskih poslih, popolnoma izključena. Tako je kurz pežete v septembru 1935 znašal 5.40 do 5.50 dinarja, v oktobru in novembru istega leta 5.70 do 6.50, v decembru pa celo 7 dinarjev. Nasprotno pa je ves ta čas notiral Madrid v Curihi okoli 42.

Glavni proizvodi, ki jih izvažajo

Pelikan TERPENTINOVO MILO ZA NAMAKANJE PERILA PA Radost peric

mo v Španijo, so les in cement, v zadnjih letih pa smo izvozili tudi precejšnjo količino jaje. Odkar pa so nastopile omejitve v deviznem prometu in je bil uveden sistem kontingentiranja, je naš izvoz jaje v Španijo znatno nazadoval.

**Trgovci izpolni
dolžnost, če na-
roči prvič in po-
maga plasirati**

Za uvoz iz Španije v Jugoslavijo pridejo v prvi vrsti v poštev oranže, kolofonija, riž, bombažno predivo in tekstilno blago. Uvoz oranž znaša letno 200—250 vagonov, v vrednosti do 1 milijona pezet. V zvezi s sankcijami proti Italiji je uvoz oranž iz Španije v zadnjem letu precej narasel. Kolofonije uvažamo letno okoli 80 do 100 vagonov v vrednosti 350—450.000 pezet. Španski riž prihaja za nas le malo v poštev. Tudi bombažno

Uvajali pa bodo z izdatno reklamo Dolničar & Richter L J U B L J A N A

predivo in tekstilno blago ne pride za nas posebno v poštev. Kar se tiče tekstilnega blaga iz Španije, je treba reči, da ne odvarja našemu okusu in našim prilikam. Ker so tudi plačilni pogoji za to blago za naše uvoznike neugodni, ga uvažamo rajši iz Češkoslovaške, Nemčije in Anglije, pod mnogo ugodnejšimi pogoji.

Od drugih proizvodov bi mogli uvažati še: etrska olja, loj za izdelavo mila, papriko, plutovino, žveplo, vse to pa le tedaj, kadar je tečaj blokiran pežete izpod pariteže curiške borze.

MALINOVEC sadni soki • marmelade

Otrobi:
pšenični, debeli, vegal.
50 kg vrečah, bruto
za neto, ekskl. prom.
davek, franko vagon
bačka postaja . . . 105'— 110'—

Lesno tržišče

Tendenca še vedno zelo mlačna

Ze dolgo podajamo na tem mestu vsak teden nekakšno sliko o situaciji, ki vlada na našem lesnem tržišču. In za to se čitatelji tudi zelo zanimajo. Vendar pa vlada popolna brezbriznost pri krogih, ki odločujejo o naši gospodarski politiki. Časopisi prinašajo po cele kolone poročil o raznih političnih izpremembah, le malo pa o gospodarstvu, ki pride pri nas seveda šele v drugi vrsti v poštev. Zainteresirani krogi vsak dan željno pričakujejo kakih pojasnil od merodajnih faktorjev vsaj v toliko, kolikor bi bilo to potrebno za razčiščenje situacije in prepotrebno uklinjenje sankcij. — Sicer je res, da se na vseh straneh ugotavljajo izgube, ki smo jih do- slej utrpeli zbog izvajanja sankcij, ne misli se pa na kak nujen protukrep. Na vsak način je treba intenzivno delati v tej smeri! Tudi naš uvoz bi se moral pametno preusmeriti in bi se morale predvsem upoštevati one države, v katerih mi plasiramo svoje produkte, ne pa države, s katerimi nas vežejo zgolj politični interesi. Koliko se pa lahko zanesemo na politična prijateljstva, nam jasno kažejo dogodki v Zenevi. Predvsem si moramo gospodarsko opomoči, da bo tudi politična situacija drugačna in prijetnejša ter se pomnožilo število naših prijateljev.

Občni zbori

Delniška družba pivovarne Union sklicuje XXVI. občni zbor na dan 18. julija, v soboto ob 11. uri v svoji pisarni v Ljubljani. Delnice se založe tudi pri Kreditnem zavodu v Ljubljani ali pri Jug. udruženju banki v Zagrebu.

13. redni občni zbor Jugoslovanskih tekstilnih tvornic Mautner d. d. v Ljubljani bo dne 17. julija ob 16. v sejni sobi Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani. Delnice treba založiti najpozneje 6 dni pred občnim zborom.

Redni občni zbor Cinkarne d. d. v Gaberju pri Celju bo v petek dne 24. julija ob 15. uri v prostori družbe. Dobiček družbe v letu 1935 znaša din 40.490.—.

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI

POSEBNO POROČILO „TRGOVSKEGA LISTA“

Devizno tržišče

Tendenca mlačna;
promet din 5.703.355'93.

Napram prejšnjemu borznemu tednu, ki je zaključil s skupnim deviznim prometom 2'405 milij. dinarjev, kaže ta teden znaten dvig prometa, in sicer nad 3'3 milij. dinarjev. Ta porast pa gre predvsem na račun torkovega borznega sestanka, na katerem je bilo zaključeno samo Londona za več ko 2 in pol milij. dinarjev, New Yorka pa za nad 1 in pol milij. dinarjev.

Dnevni devizni promet se je gibal takole:

30. VI.	4.644.282'02	London-New York
1. VII.	273.986'39	London
2. VII.	572.302'47	London
3. VII.	212.785'05	Pariz

Nasprotno pa je znašal skupni promet v posameznih devizah (vse v tisočih dinarjev):

Devize	Pretekli teden	Zadnji teden
Amsterdam	49	99
Berlin	418	298 priv. klir.
Din. deviza	271	15 avstr. pr. kl.
Dunaj	472	148 avstr. pr. kl.
Curih	196	166
London	842	3166 priv. klir.
New York	26	1053
Pariz	131	125
Stockholm		33

Nar. banka tokrat ni posredovala v Londonu, a je dajala dnevno zaključke Amsterdama, Curiha in Pariza v obsegu dosedanjih dnevnih deviznih kontingentov. Skupni intervencijski zaključki znašajo nalik prejšnjemu tednu le sto tisoč dinarjev.

Skupni mesečni devizni promet v juniju znaša Din 20.762.738'74. V primeri z majem t. l. je padel promet za nad dva milijona din, med tem ko se je napram juniju 1935 dvignil za skoro deset milijonov dinarjev. Največji promet izkazuje London (8 in četrt milij. dinarjev), za tem New York (4 milij. dinarjev), potem Dunaj (2'3 milij. dinarjev) in Berlin (2'6 milij. dinarjev).

V privatnem kliringu je beležil (prva številka označuje povpraševanje, druga pa ponudbo):

Devize	S primo Narodne banke	Povpr.	Pon.
Amsterdam	30. VI.	2965'30	2979'90
Berlin	3. VII.	2964'22	2978'82
	30. VI.	1753'48	1767'36
	3. VII.	1752'77	1766'65

Devize	S primo Narodne banke	Povpr.	Pon.
Amsterdam	30. VI.	2965'30	2979'90
Berlin	3. VII.	2964'22	2978'82
	30. VI.	1753'48	1767'36
	3. VII.	1752'77	1766'65

Devize	S primo Narodne banke	Povpr.	Pon.
Amsterdam	30. VI.	2965'30	2979'90
Berlin	3. VII.	2964'22	2978'82
	30. VI.	1753'48	1767'36
	3. VII.	1752'77	1766'65

V španskem in grškem privatnem kliringu ni bilo tokrat nobenih notic niti zaključkov.

Devize	S primo Narodne banke	Povpr.	Pon.
Amsterdam	30. VI.	2965'30	2979'90
Berlin	3. VII.	2964'22	2978'82
	30. VI.	1753'48	1767'36
	3. VII.	1752'77	1766'65

Devizno tržišče

Devize	S primo Narodne banke	Povpr.	Pon.
Bruselj	30. VI.	735'61	740'67
	3. VII.	734'90	739'96
Curih	30. VI.	1424'22	1431'29
	3. VII.	1424'22	1431'29
London	30. VI.	218'19	220'24
	3. VII.	217'94	220'—
New York	30. VI.	4315'38	4351'70
	3. VII.	4315'38	4351'70
Pariz	30. VI.	288'61	290'05
	3. VII.	288'35	289'79
Praga	30. VI.	180'76	181'86
	3. VII.	180'47	181'58

Devizni tečaji so tekom tega tedna oslabei kot sledi (vse izraženo v poenih): Amsterdam —1'08, Berlin —0'71, Bruselj —0'71, London —0'25, New York 0, Pariz —0'26, Praga —0'29. — Edini Curih je beležil konstantno brez izprememb.

Efektno tržišče

Tendenca neizpremenjena stalna

Prometa ni bilo. Izmed privatnih efektov je beležila le Trboveljska premogokopna družba, in sicer na bazi din 140'— v povpraševanju.

Na prvem in zadnjem borznem sestanku so bile dosežene v državnih efektih te notice:

7% inv. pos.	30. VI.	82'—	84'—
	3. VII.	82'—	84'—
8% Blair	30. VI.	85'—	87'—
	3. VII.	83'—	85'—
7% Blair	30. VI.	76'—	77'—
	3. VII.	74'—	75'—
7% Seligm.	30. VI.	86'—	87'50
	3. VII.	82'—	84'—
4% agr. obv.	30. VI.	47'—	49'—
	3. VII.	45'—	48'—
6% begluške	30. VI.	68'—	70'—
	3. VII.	68'—	69'—
25% voj. škoda	30. VI.	368'—	372'—
	3. VII.	363'—	366'—

Ostali državni vrednostni papirji niso beležili.

Žitno tržišče

Tendenca še trdna

Zaključeno je bilo v tem tednu le par vagonov pšenice in koruze. Dne 2. t. m. je pričela notirati nova pšenica, in sicer bačka in banatska, 78 kg, 2 odstotka prime- si, brez doplačila za višjo težo, na bazi din 110'— do din 112'— za

100 kg franko vagon. Cena koruzi letine 1935. je popustila za 2 din pri 100 kg, dočim se je prekmur- ska koruza podražila za din 2'—. Stara bačka in pa banatska pše- nica se je v tem tednu poceni- la za din 9'—, moka vseh vrst pa za din 5'— pri 100 kg. Na včeraj- šnjem borznem sestanku so bile zabeležene te cene:

Zito: din din

Koruza:		
zdrava, suha, rešetana,		
letine 1935, s kvali-		
tetno garancijo, fran-		
ko vagon bačka in		
ban. postaja . . .	101'—	102'—
zdrava, suha, rešetana,		
feo. vagon prekmur-		
ska postaja, plačljivo		
proti duplikatu . .	113'—	114'—
činkvantiin sremski,		
zdrav, suh, rešetan,		
feo. vagon naklad.		
postaja	115'—	117'50

Pšenica:		
stara, bačka, 78 kg,		
2%, promptna dob.	119'—	120'—
stara, banatska, 78 kg,		
2%, promptna dob.	119'—	120'—
nova, bačka, 78 kg,		
2% primesi, brez		
doplačila za višjo		
težo	111'—	113'—
nova, banatska, 78 kg,		
2% primesi, brez		
doplačila za višjo		
težo	111'—	113'—

Oves:		
suh, zdrav, rešetan,		
feo. vagon slavons-		
ko postaja, plačljivi		
vo proti duplikatu .	120'—	122'—

Ajda:		
zdrava, rešetana, siva,		
pariteta Ljubljana .	130'—	135'—

Mleviski izdelki:

Moka:		
pšenična Og, banatska		
postaja, ekskl. pro-		
metni davek, plačljivi		
vo proti duplikatu .	200'—	205'—
pšenična Og, bačka po-		
staja, ekskl. promet-		
ni davek, plačljivo		
proti duplikatu . .	200'—	205'—
pšenična 2, bačka po-		
staja, ekskl. promet-		
ni davek, plačljivo		
proti duplikatu . .	180'—	185'—
pšenična 5, bačka po-		
staja, ekskl. promet-		
ni davek, plačljivo		
proti duplikatu . .	160'—	165'—

V nepriliki!

Omara za obleke je skoro prazna. Dopust je pred vrati in za obleke ni preostalo mnogo denarja, pa bi vseeno bili radi na dopustu lepo in lahno oblečeni. Tedaj lahko pomaga samo eno. Kaj?

**Kupite pri
TIVAR OBLEKE**

SLOVENIA-TRANSPORT

Ljubljana

Telefoni: 27-18, 37-18,
37-19 carinska pisarna
24-19 po uradnih urah.

Tarifni biro

v vseh carinskih in železniških zadevah — Tarifi — Proračuni — Kontrola carinskih deklaracij, tovarnih listov itd. — Reklamacije — Inkaso — Vse tovrstne informacije brezplačno.

Naše organizacije

Trgovcem-naročnikom sobotne številke »Trgovskega lista« v vednost sporočamo, da je v smislu sklepa občnih zborov njihovih združenj plačevati letno naročnino v znesku din 50— za »Trgovski list« hkratu s članarino oziroma letnim prispevkom neposredno svojemu združenju. Uredništvo.

Poletni čas v trgovinah

Sekeja trgovcev z modnim blagom je s 4/5 večino podpisnikov te stroke sklenila, da se pričene s 1. julijem pa do 25. avgusta t. l. odpirajo trgovine ob 3. uri pop. Prosimo kupujoče občinstvo, da blagovoli upoštevati ta sklep, ter uredi nakupovanje svojih potrebščin po 3. uri popoldne.

Poletni čas v trgovinah s čevlji

Trgovci s čevlji so soglasno sklenili, da bodo odpirali svoje obrate pričene s 6. julijem t. l. do vključno 30. avgusta t. l. ob 3. uri pop., izjemši ob sobotah in dnevi pred prazniki. Kupujoče občinstvo se naproša, da upošteva novo ureditev popoldanskega odpiranja obratov.

»Službeni list«

dravske banovine z dne 4. julija objavlja: navodila za sestavo predloga proračuna državnih izdatkov in dohodkov za leto 1937/38 — odločbo o rafiniranju spirita — objave občinskih davščin — izprijembe uradništva v banovini — naredbo mestne policije v Mariboru o signalih v cestnem prometu, razne objave, licitacije, oglase sodišč in razglase raznih uradov ter zasebne objave.

Zbornik taksnih in pristojbinskih predpisov »Taksek«

Rokopis označenega dela je prireditelj Sušec Štefan, načelnik fin. odd. banske uprave v pok., izročil tiskarni, da prične z natiskom. Knjiga bo zaradi svoje obsežnosti dotiskana konec meseca septembra t. l., nakar se bo vezala in brez odloga dostavila naročnikom.

O tem se obveščajo vsi gg. subskribenti s pristavkom, da je dravska finančna direkcija po svoji uvidevnosti, naklonjenosti in uslužnosti prireditelju omogočila, da je v knjigo vnesel tudi vse one normativne razpise ministrstva za finance in kralj. banske uprave Dravske banovine ter razsodbe državnega sveta in upravnega sodišča, ki so bili doslej odtegnjeni znanju javnosti. Zaradi tega se je

komentar k posameznim členom in tarifnim postavkam taksnega zakona ter k paragrafom in tarifnim številkam zakona o sodnih taksah zelo izpopolnil. V knjigo so vnesene tudi katastrske takse in takse za žigosanje mer.

Da ostane knjiga za daljšo dobo let uporabna, bo avtor v primeru večjih zakonskih sprememb izda-

jal v primernih presledkih h knjigi »Taksek« — proti plačilu malenkostnih tiskovnih stroškov — posebne »Dodatke«, ki se bodo lahko prilepili v knjigo na izpremenjenih in dopoljenih mestih.

Enake »Dodatke« namerava avtor izdati tudi h knjigi »Neposredni davki«, ki je pred kratkim izšla in se dobiva v knjigarnah.

Z naročili na knjigo »Taksek« naj zainteresirani ne odlašajo, ker se jim bo samo do konca tega meseca še zaračunala subskripcijska cena 200 din, po tem terminu pa bo veljala v knjigarnah 260— din. — Naročila sprejema avtor Sušec Štefan, Ljubljana, Beethovnova 15 in tiskarna »Merkur« d. d. Ljubljana, Gregorčičeva ul. 23.

strojevodja in poštni uradnik, težko ranjenih pa je 12 oseb.

Razprava proti Damjanu Arnautoviću in tovarišem, ki so obtoženi zaradi napada v Narodni skupščini, je razpisana pred državnim sodiščem za zaščito države za dne 10. julija.

»Volonta d'Italia« obnavlja revizionistično kampanjo z napadom na Českoslovaško, katere da je odprla boljševizmu vrata v Evropo. List se zavzema za ustanovitev protiboljševske fronte in za skupnost Madjarske in Poljske, ki naj bi si v ta namen razdelili Slovaško.

Samomir na seji DN. Med plenarnim sejo DN se je včeraj ustrešil fotoreporter »Prager Presse«, Stefan Lux. S svojim činom je hotel opozoriti svet na položaj Židov v Nemčiji. Pri njem so našli pisma, naslovljena na gen. tajnika DN Avenola, britanskega kralja in na razne znane politične osebnosti.

Katastrofalna suša in povodnji v Ameriki. V skoro vsej Ameriki je zavladala po večtedenski vročini strahovita suša. Predvsem so prizadete žitorodne pokrajine Združenih držav. V Srednji in Južni Ameriki pa že več tednov neprestano dežuje in so reke preplavile že cele pokrajine.

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobijo in svetloliko srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 8.
Telefon št. 22-72.

Mariborski svinjski sejem

Na svinjski sejem dne 26. junija je bilo pripeljanih 173 svinj; cene so bile te: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari po din 55—85, 7 do 9 tednov stari po din 90—115, 3 do 4 mesece stari po din 130—190, 5 do 7 mesecev stari po 200—290, 8 do 10 mesecev stari po din 310 do 480, 1 leto stari po din 500 do 820, 1 kg žive teže po din 6—6,50, 1 kg mrtve teže po din 7,50—9. Prodanih je bilo 108 svinj.

Radio Ljubljana

Nedelja, dne 5. julija: 8.00: Plošče — 8.45: Čas, poročila, spored — 9.00: Prenos iz St. Vida: Slavnosna služba božja ob smrti sv. Metoda — Cerkevni govor: dekan g. Valentin Zabret — 10.15: Koncert Radijskega orkestra — 11.30: Otvoritev obrtne razstave podružnice društva jugoslov. obrtnikov v St. Vidu nad Ljubljano — 12.00: Čas, vreme, poročila, spored — 12.20: Prenos promenadnega koncerta iz St. Vida (sodeluje godba »Lobnik« in zbor Jadranskih stražarjev) — 17.00: Kmet, predavatelj: Hmeljarstvo v Sloveniji (g. Dolinar) — 17.20: Koncert Radijskega orkestra — 18.30: Otroška ura: Nastop otrok (vodi gđc. Slavica Vencajzova) — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored — 19.30: Nac. ura — 19.50: Plošče — 20.00: Za kruhom in za srečo! — (Zvočna igra iz življenja Slovenke na tujem.) Napisal g. Vinko Bitenc, izvajajo člani rad. igr. druž., režija: g. ing. Ivan Pengov — 21.00: Koncert na dveh klavirjih, izvajata gđcni Saplja Božena in Hrašovec Silva (prenos iz Hubadove dvorane) — 22.00: Vreme, čas, poročila, spored — 22.20: Prenos plesne glasbe iz Park-hotela na Bledu. Konec ob 23. uri.

Ponedeljek, dne 6. julija: 12.00: Plesi narodov (plošče) — 12.45: Poročila, vreme — 13.00: Čas, spored, obvestila — 13.15: Koncert Radijskega orkestra — 14.00: Vreme, borza — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Nekaj narodnih na ploščah (poje Fr. Deržaj) — 20.10: Škofjeloško gospodarstvo (g. dr. Pavel Blaznik) — 20.30: Prenos opere iz Beograda. V I. odmoru: Glasbeno predavanje (g. Vilko Ukmar); v II. odmoru: Čas, vreme.

Torek, dne 7. julija: 12.00: Predigre (plošče) — 12.45: Poročila, vreme — 13.00: Čas, spored, obvestila — 13.15: Odmevi iz ruskih poljan (plošče) — 14.00: Vreme, borza — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Zbor mandolin (plošče) — 20.10: Pravno predavanje: O kmečki zaščiti (I. del) (g. Valentin Bidovec, sodnik) — 20.30: Istrski narodni napravi (petje in glasba) pojasnjuje: g. prof. Saša Santel — 21.15: Radijski orkester — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored — 22.20: Koncert plesne glasbe (igra Radijski jazz, vložke poje ter. cet Stritar).

Uporaba uvoženega suhega grozdja v žganjarstvu

Ministrstvo za finance je izdalo dne 20. junija tole odločbo:

1. da se takoj popišejo zaloge suhega grozdja, uvoženega koncem l. 1935 iz inozemstva za predelavo v žganje;

2. da se sme predelavati to grozdje v žganje samo še do 1. avgusta 1936, in sicer le pod stalnim nadzorstvom finančnih organov;

3. da se po 1. avgustu 1936 ne bo smelo več proizvajati žganje iz omenjenega suhega grozdja, ampak samo špirit in to v industrijskih tovarnah špirita; špirit narejen iz tega grozdja pa bo podvržen plačilu državne trošarine kakor alkohol.

V zvezi s tem bo izdala direkcija ukaz vsem oddelkom finančne kontrole, da takoj popišejo zaloge suhega grozdja, uvoženega koncem l. 1935 iz inozemstva za predelavo v žganje in da obvestijo interesente, da morejo kuhati to žganje le še do vključno 31. julia t. l., ker bo po tem dnevu vsaka proizvodnja žganja iz suhega grozdja prepovedana, destilati pa se bodo smatrali za špirit, za katerega se plača državna trošarina.

Direkcija bo obenem odredila, da se sme kuhati to žganje do omenjenega roka le pod stalno kontrolo organov finančne kontrole in morajo ti uvesti nove beležke, ki morajo obsegati:

1. zap. šte.,
2. datum popisovanja zalog,
3. količino grozdja, ki se bo predelalo v žganje;
4. dan začetka in konca žganjekuhe,
5. količino nakuhanega žganja in njegovo jakost pri 12° R.

Istočasno bo opozorila direkcija organe fin. kontrole, da skrbijo za pravilno in natančno izkoriščanje tega grozdja pri predelavi v žganje in da se seznajajo z dejstvom, da se more nakuhati iz 100 kg suhega grozdja do 30 l alkohola. Če pa bi organi opazili, da se ukoriščanje znatno razlikuje od navedenega, naj o tem obvestijo davčni oddelek, označijo količino za kuho uporabljenega grozdja in množino žganja v hektolitriških stopnjah.

II.

Istočasno je izdalo ministrstvo pojasnilo, kaj se smatra kot žganje, in sicer:

1. kot žganje, ki ne plača drž. trošarine, se smatra destilat tropin od sadja z eno koščico ali enim ali več zrni ali iz jagod; destilat grozdja, razen suhega (sultanine, rozaki, korintsko grozdje itd.); od vina, vinskega mošta, vinskih tropin, drobtin, drozge; destilat korenja, razen sladkorne pese; od dinj, buč in medice, če

ne vsebuje nad 45% za sadna žganja, ali 48% za destilate vina itd., in ako ima bistvene znake sadnega žganja, t. j. okus in vonj surovine, iz katere je proizvedeno;

2. žganje, ki se ne uporablja neposredno za pitje, temveč za napravo ruma, likerjev ali drugih alkoholnih drogerijsko-farmaceutskih preparatov, se smatra za alkohol in plačuje njegovo stopnjo državne trošarine;

3. prepovedano je kuhati žganje iz zgoraj naštetih tropin, ki bi jim bil primešan sladkor, melasa ali podobno. To ne velja za med;

4. suho grozdje se sme predelovati samo v špirit in to samo v industrijskih tovarnah špirita;

5. za predelavo uvoženega suhega grozdja iz l. 1935 veljajo prehodne odredbe.

S tem pojasnilom so postale neveljavne vse one odredbe, ki nasprotujejo odredbam tega pojasnila, ki stopijo v veljavo z dnem razglasitve v »Službenih novinah«. Zato bo direkcija izdala v svrhu čim hitrejši in čim pravilnejši izvedbe gornjega pojasnila, ukaz vsem oddelkom fin. kontrole, da takoj tisti dan popišejo zaloge žganja nad 40% prave jakosti, če gre za sadni destilat, oziroma nad 48% pri +R12°, ako gre za destilat vina itd.

Najdene zaloge naj se pri tem pod nadzorstvom organov fin. kontrole razredčijo na 45% prave jakosti, ako gre za žganje iz sadja, odnosno na 48% prave jakosti, ako gre za destilat vina itd.

Ce se pa ne izvrši to razredčenje, tedaj se bodo najdene zaloge žganja z nad 45% odn. 48% smatrale kot špirit in se mora zanj plačati drž. trošarina kakor za alkohol.

Ker je s istim odlokom (točka 2) prepovedana uporaba žganja za proizvodnjo ruma, likerja in sploh kakih alkoholnih drogerijsko-lekarniških preparatov, bodo organi po končanem popisovanju zalog prekontrolirali, če imajo proizvajalci (ne pa tudi trgovci, ki niso proizvajalci) ruma in likerjev, kakor tudi lekarniško-drogerijskih preparatov (kolinske vode itd.), predpisana potrdila o plačani državni trošarini na alkohol v ome-

Hranilne knjižice

vseh denarnih zavodov najbolje kupuje in prodaja za takojšnjo gotovino

Alojzij Planinšek

Ljubljana, Beethovnova 14/I.
Telefon št. 35-10.

Za odgovor priložiti znamke!

VAŠE PARKETE

ohranite vedno kot nove, ako jih čistite s specialno pasto

„ORION“

Dobi se povsod ali pa direktno pri

R. Hafner, Ljubljana VII (SIŠKA), Celovška 61

Udeležencem sestanka mednarodne federacije geometrov v Beogradu je dovoljena od 28. avgusta do 8. septembra polovična vožnja. Reformo francoske ustave je znova predlagala velika skupina politikov in uglednih strokovnjakov pod vodstvom Jakoba Bardoux. V svoji spomenici poudarjajo izvršnost reforme in ločitev od vseh evropskih diktatur. Ekspresni vlak Varšava—Berlin se je kakih trideset kilometrov pred Poznanjem ponesrečil. Razen lokomotive se je prevrnilo še pet vagonov. Smrtno sta se ponesrečila

Velika odprodaja
vsega poletnega blaga

20% popust

A. ŽLENDER
MANUFAKTURNA TRGOVINA

LJUBLJANA, Mestni trg 22